

siasticum, vehementer desiderat ut prae oculis semper habeatur, tum quod D. Augustinus de ieiunio spiritale ait ¹: « Ieiunium magnum et generale est abstinere ab iniquitatibus et illicitis voluptatibus saeculi, quod est perfectum ieiunium »; tum etiam quod S. Leo Papa Magnus dicit ²: « Digna enim ab infidelibus reprehensione carpemur et nostro vitio linguae impiae in iniuriam se religionis armabunt, si ieiunantium mores a puritate perfectae continentiae discreparint. Non enim in sola abstinentia cibi stat nostra summa ieiunii, aut fructuose corpori esca subtrahitur, nisi mens ab iniquitate revocetur ».

¹ Tract. 17 in Ioan.

² Serm. 4 in Ioan.

PARS III. DE DISCIPLINA

299. Cum videatur Nobis peropportunum, antequam de hac nostrae Synodi Parte aliqua decernamus, quaedam fundamenta mandatorum nostrorum mente recogitare quoad Ecclesiasticam Disciplinam, ante omnia memoria recolere oportet quae sequuntur:

300. Quamvis Ecclesiastica Disciplina sit proprium Conciliorum Provincialium obiectum, omne enim quod Dogma, Mores et Ius Canonicum attingit, ad Summum Pontificem et Universalem Ecclesiam pertinet; iuxta laudabilem tamen consuetudinem, Concilia Provincialia de Dogmate, Moribus atque Iure Canonico aliqua decreverunt, sed in sensu expositivo et explicativo, aptioribusque mediis utendo, ut veritas propagetur, virtus firmetur atque ius defendatur. Quamobrem illa pars Ecclesiasticae Disciplinae, quae tantum agit de modo et forma applicandi leges Ecclesiae ad universam christianitatem, Disciplina Generalis audit ac de ipsa leges ferre ad supremam auctoritatem Ecclesiae pertinet; illa vero pars quae de modo et forma easdem ecclesiasticas leges efficacius ad Provinciam aliquam Ecclesiasticam applicandi tantummodo tractat, particularem Disciplinam uniuscuiusque Provinciae constituit. De utraque autem parte Concilium hocce loquetur: de prima, in sensu expositivo et explanatorio; de secunda, in sensu legislativo.

301. Facultas disciplinariae Ecclesiae docentis, praeter alia, fundatur in verbis Sancti Evangelii secundum Matthaeum ¹: « *Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti; docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis* ».

302. Fontes praecipui Ecclesiasticae Disciplinae in Ecclesia Universali sunt sequentes: A) Romanorum Pontificum Constitutiones ac Decreta: B) Concilia Generalia, et praecipue Sanctae Synodi Tridentina et Vaticana: C) Resolutiones ac decisiones a Sacris Congregationibus, tanquam a Summo Pontifice, exortae.

303. Fontes speciales Ecclesiasticae Disciplinae in Ecclesia Mexicana fuere: Constitutiones et Statuta Cathedralis Hispalensis, ad quorum normam veteres Mexicanae Cathedrales erectae fuerunt; Concilium Mexicanum III; Privilegia Mexicanae Ecclesiae certo concessa; legitima consuetudines; Illmorum Mexici Archiepiscoporum dispositiones, quando una tantum erat Ecclesiastica Provincia.

304. Particulares fontes Provinciae Guadalaxarensis sequentes enumerantur: a) Sinodales Constitutiones Illmi D. D. D. Ioannis Ruiz Colmeneros (1648): b) Mandata generalia ab Illmo D. D. D. Ioanne Ruiz de Cañas, data 1797, atque ab Illmo D. D. D. Didaco Aranda instaurata (1838): c) Dioecesanae Conferentiae ab Illmo et Rmo Archiepiscopo D. D. D. Petro Espinosa ad exitum perductae: d) Pastoralis Epistola D. D. D. Lazari de la Garza et Ballesteros, observanda superiori mandato in hac Archidioecesi: e) Dispositiones Superioris Gubernii Ecclesiastici, tam Metropoleos huius, quam Suffraganeorum Dioecesium: f) specialia Privilegia et legitima consuetudines.

¹ Cap. XXVIII, 19 et 20.

305. Plurimis quidem mediis utitur Ecclesiastica Disciplina ut proprium finem adipiscatur; ad tria vero praecipue reducuntur, scilicet: A) Quod sint ubique locorum ecclesiastica auctoritate sacerdotes seduli et vicarii ordinate distributi, ut praestantissimis bonis verae Religionis et Ecclesiae institutionibus fideles omnes participes fiant: B) Quod securae regulae atque notoriae fidelibus praebentur circa modum Religionis et Morum officia implendi: C) Quod sit legum corpus, a quo auctoritatis, cultus et ministerii ecclesiastici exercitium regatur.

306. His praemissis, Partem Synodi nostrae praesentem dividimus quatuor in Sectiones scilicet: I. De Hierarchia: II. De Sacramentis et Sacramentalibus: III. De Cultu Divino: IV. De Bonis Ecclesiasticis.

SECTIO I.

DE HIERARCHIA

307. Duas portiones, Subsectiones vocatas, complectitur haec Sectio, quarum erit: I. De Personis: II. De Coetibus.

SUBSECTIO I.

DE PERSONIS ECCLESIASTICIS

308. Personae de quibus hac in divisione totidem in Titulis loquemur sunt: I. Romanus Pontifex: II. Metro-

polita: III. Episcopi: IV. Vicarii Foranei: V. Parochi:
VI. Vicarii Parochiales: VII. Cappellani: VIII. Caeteri
Clerici: IX. Regulares.

TITULUS I.

DE ROMANO PONTIFICE

309. Synodus haec Provincialis Guadalaxarensis, memor illorum, quae in Parte sua Prima circa Romanum Pontificem iam dixit, haec humiliter profitetur:

310. Romanum Pontificem, veluti Vicarium Christi Domini Nostri in orbe terrarum, a Domino Nostro Iesu Christo, Primatum et Principatum accepisse, ut in Conciliis Oecumenicis iamdiu constabat, et in Sancta Vaticana Synodo definitum est; et non tantum inspectionis et directionis officium, sed in Universam a Christo fundatam Ecclesiam iurisdictionem habere, tam in fidei rebus, quam in moribus atque disciplina; et non potiores tantum partes, sed plenariam potestatem in omnes et singulas Ecclesias, cuiuscumque ritus et dignitatis; Christus enim Dominus Ecclesiam Petro commisit sacratissimo sanguine acquisitam, *Pasce*, inquit, *agnos meos, pasce oves meas* postquam trinam de amore in eum interrogationem fecisset; quibus clarissimis verbis, non solum omnes fideles, sed et cuncti Pastores inveniuntur comprehensi et insuper ab ipsa Veritate incarnata eidem Petro perspicue dictum fuit: *Tu aliquando conversus confirma fratres tuos.*

311. Veritates omnes de Romani Pontificis prerogativis et iuribus, ac praecipue de infallibilitatis dote, cum *ex cathedra* loquitur, iam definitas, et quidquid

Sanctissima Ecclesia deinceps definierit, Patres huius Concilii accipiunt et venerantur.

312. Agnoscimus denique ac declaramus cum Summo Pontifice et cum Episcopatu catholico¹, *in praesenti rerum humanarum statu civilem Sanctae Sedis principatum pro bono ac libero Ecclesiae animarumve regimine omnino requiri*; ac simul improbamus et totis viribus detestamur impia illorum facinora, qui hac nostra illacrymanda aetate, dolo ac vi Romanae Sedis civilia iura ac principatum aggressi sunt ac usurparunt, quique, ob sacrilegum ipsorum crimen, in poenas et censuras ecclesiasticas gravissimas incidisse iure meritoque declarati sunt², atque deplorantes cum Sanctissimo Domino nostro Leone XIII acerbissimos nefariae in Ecclesiam coniurationis fructus in Romanum Pontificem maxime redundantes « cui quidem, legitimis iuribus suis deiecto, atque in excercendis maximis muneribus multimodis impedito figura quaedam regiae maiestatis quasi per ludibrium relinquitur »³, palam obtestamur acerbissimis afflictionibus SS^mi Patris sic nos coniugi, ut quae ipsum pati contingat, eadem et nos amoris consensu patiamur; et nostras facimus declarationes et protestationes omnes quas hac in re s. m. Pius IX edidit ac iteravit, quasque in suis Apostolicis Litteris Leo XIII omnino renovavit et confirmavit⁴. Insuper ut una nobiscum ad Patrem coelestem preces pro Capite Ecclesiae in toto corde effundant, et in auxilium eius pro sua quisque facultate veniant, clericos omnes ac populum nostrum enixe hortamur in Domino.

¹ Episcop. Romae adunator. ad Pium IX obtestatio 8 Iun. 1862.

² Pius IX, Litt. Apost. *Cum Catholica Ecclesia*, 26 Mart. 1860.

³ Leo XIII, Encyc. *Militans*, 12 Mart. 1881.

⁴ Leo XIII, Encyc. *Inscrutabilis*.

TITULUS II.

DE METROPOLITA

313. Nos, in Provinciali hac Synodo legitime congregati, laudantes in primis et gratias agentes Deo, quia mira sua in has Ecclesias miseratione, semper inter Metropolitam et Suffraganeos, in hac Provincia Guadalaxarensi, amor intimus, unio atque adhaesio fuere, ac Suffraganei omni tempore agnoverunt et agnoscunt iura omnia quae in Metropolita effulgent, atque obsequium gratissimo animo praebent; ac deinde ipsum Deum adprecantes, ut haec unio et amicitia semper vigeat augendo in dies vincula arctissima quae inter Metropolim ac Dioeceses omnes nunc extant; ante omnia indiscriminatim confitemur ac veneramur tum illa Metropolitae iura, quibus pollet in Guadalaxarensi Provincia, miro splendore a SS. Pio, Dei Providentia, Papa IX efformata et nuperrime a SS. Leone XIII reformata; tum alia quibus deinceps a Sancta Sede cumulari contigerit; singulariter vero iurium illorum praecipua recognoscimus atque tenemus in sequentibus expressa:

314. Auctoritas Metropolitae a Romano Pontificis primatu legitime emanat atque procedit. Hinc Romanus Pontifex in universo orbe terrarum pallio utitur, nam in illo plenaria auctoritas est episcopalis in omnes et singulas Ecclesias, et in omnes et singulos Pastores.

315. Archiepiscopus in sua Provincia, diebus iure assignatis, pallium induere valet in Missae sacrificio.

316. In ipsissima Provincia sua cruce atque baculo uti potest.

317. Ius illi est benedicendi in omni Provincia, necnon et Divina Officia persolvendi, sive privatim, sive in Pontificalibus celebret.

318. Rochetum et mozzettam induere valet.

319. Provinciale Concilium convocandi, congregandi ac dirigendi, potestatem habet; Episcopi vero Suffraganei obligati sunt ad Synodum convenire, nisi adsit impedimentum, a Provinciali Synodo sufficiens existimatum.

320. Suffraganeorum minores causas iudicare competit Metropolitae una cum Provinciali Synodo, servatis servandis.

321. Iustis de causis, et si Concilium Provinciale adprobaverit, potest Metropolita ad Suffraganei Dioeceseos Visitationem procedere, quo in casu, ius habet: a) Ad procurationem: b) Ad audiendas confessiones sacramentales, atque poenitentias salutes imponendas: c) Et, perdurante tempore Visitationis, ad absolvendum.

322. Si Capitulum, mortuo Episcopo Suffraganeo, et diebus octo transactis constituere neglexerit Vicarium capitularem, Metropolitae ius est eum nominandi. In his vero Dioecesibus, ubi Capitulum deest, administratorem Metropolita, ad Ecclesiae regimen, mortuo Suffraganeo, constituet.

323. Absentias Suffraganeorum cognoscet, et si legitima desit causa, Romanum Pontificem certiozem facere de eorum non residentia debet.

324. Suffraganeos cogere Episcopos ad sua, pervigili praesentia, dirigenda Seminaria, conservanda atque augenda, quantum in illis sit, omni conatu curabit.

325. In appellationibus, iurisdictionem in Suffraganeorum subditos acquirat, si fuerit iudex *ad quem* in appellatione praedicta.

326. Ad suum tribunal trahere causas, quae in tribunali suorum Suffraganeorum agitantur, poterit, si transacto biennio, adhuc causa pendet, et aliqua ex partibus litigantibus sic petierit.

TITULUS III.

DE EPISCOPIS

327. Mente recogitans illa gravissima verba, quibus Apostolus omnia quae ad Episcopi obligationes pertinent reduxit, dicens: « In omnibus teipsum praebe exemplum bonorum operum, in doctrina, in integritate, in gravitate, verbum sanum, irreprehensibile: ut is qui ex adverso est vereatur, nihil habens malum dicere de nobis »; ¹ haec Provincialis Synodus decernit:

328. Episcopi tenentur ad observantiam eorum, quae de vita et honestate clericorum, necnon de perfectione sacerdotali alibi dicta sunt; ac tanto magis ac perfectius, quanto magis magisque in dignitate et excellentia supra clericos et sacerdotes evecti sunt.

329. Circa Ordinationes clericorum tenentur eligere in altaris ministros, dignos dumtaxat, et excludere indignos. Duo autem debet Episcopus prae oculis habere in iis, qui ad Ordines anhelant ascendere, spiritum, scilicet, ac doctrinam. Circa spiritum et mores parum tutus est ille Episcopus, qui attestationibus dumtaxat Parochorum confidit; quia *testis unus, testis nullus*. Sed nec Episcopus potest tantum acquiescere soli probitati negativae Ordinandi, ut dicit S. Thomas, nempe quod nihil

¹ Ep. ad Titum, II, 7, 8.

sciat mali de illo; sed oportet ut eius probitatem positivam cognoscat, tales notitias habendo, ut sufficientia praestent indicia, quod ille spiritu Ecclesiae sit donatus. Propterea Episcopi zelantes non signare solent supplices libellos, nisi prius secreto certi fuerint de Ordinandorum probitate a pluribus personis candidatum cognoscentibus. Prudenter vero se gerit Episcopus, qui in plena libertate relinquit iuvenes ad Ordines petendos, quia multoties ipsi se agnoscunt indigni, et propter timorem reverentialem suorum superiorum accedunt ad Ordinationem, sine conditione a Tridentina Synodo, iis verbis concepta: « Quorum probata vita senectus sit » ¹; ideoque nihil mirum est quin postea sint scandali petra populis, et Episcopo onus intolerabile.

330. Episcopi propriam Dioecesim visitare non praetermittant per se ipsos, aut si legitime impediti fuerint, per suum Generalem Vicarium, aut Visitatorem; et si quotannis totam, propter eius latitudinem, visitare non potuerint, saltem maiorem eius partem, ita tamen ut tota biennio per se vel per Visitatores suos Visitatio compleatur. Studeant vero quam celerrime cum debita tamen diligentia visitationem hanc persolvere.

331. Maximam curam debent Episcopi habere in electione Confessariorum ac Parochorum. Memores sint illius sententiae a S. Pio V dictae, et a D. Ligorio citatae: « Dentur idonei confessarii, et ecce omnium Christianorum plena reformatio ». Ac meditentur hanc S. Alphonsi doctrinam: « Quoad scientiam potest bene Episcopus se conformare examinatorum iudicio; sed sua praecipua diligentia sit, ut ipse cognoscat de vitae probitate, inquirendo notitiam a diversis » ². In dubium

¹ Sess. XXIII, cap. 12.

² In tract. 7, num. 54.

revocanda non est maxima S. Francisci Salesii, quod in curis animarum praeferendi sunt, sufficienter docti doctoribus, qui spiritu sunt inferiores. Et S. C. de Parochorum electione declaravit: « Praeferendus est minus doctus (modo idoneus) quando eius mores sunt approbati, doctiori, cuius vita ignoratur ». Pro certo habendum Parochum probum uno mense utiliorem esse populo, quam Parochum doctiorem, sed minus probum, totum per annum.

332. Visitatio SS. Liminum in eo consistit ut singuli Episcopi certo quoque tempore Romanum Pontificem tanquam Supremum Ecclesiae centrum et Caput adire teneantur, eique Ecclesiae suae statum aperire. De tempore et modo faciendi hanc Visitationem, multa in iure praescripta inveniuntur.

333. Episcopus nominare tenetur Secretarium Sacerdotem bonis moribus instructum, qui fidei professionem emittere tenetur, ut alibi praescriptum fuit, et similiter de servando secreto iuramentum praestet. Sub eius autem cura episcopale erit archivum, et ipsi competit illum distribuere in ordine et asservare. Eiusdem etiam est episcopalibus actis ab Episcopo subscriptis et suum nomen apponere, eadem sigillo munire, et ea facere quae a iure aut consuetudine facienda sunt.

TITULUS IV.

DE VICARIIS FORANEIS

334. Quoniam fieri non potest ut Episcopi, quamvis idonei et magno zelo flagrantēs, per se ipsos de omnibus sollicitudinem ferant in sua episcopali ditione,

magni ad spiritale profectum animarum interest, ut onera partiantur in vigilando parochiarum regimine ab episcopali civitate dissitarum. Ad cuius officium, ut sibi assumant adiutores quosdam inter Sacerdotes praestantiores oportebit, quos *Vicariorum Foraneorum* nomine honorent. Quoad hoc vero munus sequentia serventur.

335. Habeant Episcopi Vicarios Foraneos, quorum officium in eo constituitur, ut diligenti cura ministerium Parochorum provideant.

336. Antequam ad exercendam suam functionem Vicarii Foranei pergant, professionem fidei, iuxta formam supra dictam, emittant, necnon iuramentum praestent bene Vicarii Foranei onera adimplendi.

337. Semel in anno, vel si necessitas urgeat, aut de mandato superiori, saepius, parochias suae iurisdictionis visitent huiusmodi Vicarii, non ut molesti exploratores; sed ut amici atque fratres. Prudenter itaque inquirant quomodo serventur synodalia et Ecclesiae generalia mandata.

338. Caveant ne facile accusationes contra Parochos aut sacerdotes, quae non raro impietas confingit, aut credulitas accipit, aut malignitas hominum disseminat, recipiant; sed in omnibus prudentiam et caritatem servent, in qua munus suum sacerdotale enitet.

339. Quae de vita clericorum et laicorum, de usu atque administratione sacrarum rerum, post visitationem, digna existimaverint notatu, eorum infra mensem ad Episcopum rationem in scriptis mittant.

340. Olea Sacra, quorum copiam secum opportune ac decenter habebunt, parochis iuxta legitimas consuetudines et dioecesanās praescriptiones distribuant.

341. Aegrotantibus sui Vicariatus Parochis Sacramenta ministrari curabunt Vicarii Foranei.

342. Possunt Vicarii Foranei suae regionis sacerdotibus facultatem dare a Paroecia abeundi per dies octo, dummodo non sint de finitimis episcopaliū civitatum, et Episcopo vel suo vicesgerenti opportune nuntient absentiam.

343. Parochi caeterique clerici Vicarios Foraneos ea prosequi amicitia reverentiaque debent, quae Episcopi locum tenenti, tamquam ipsius adiutori, in iis quae Vicariatus sunt potestatis, decent.

344. Demum Vicarii Foranei litteras suae nominationis sedulo prospiciant, ne quid contra vel extra suam iurisdictionem, peragant.

TITULUS V. DE PAROCHIS

345. Quaedam circa Parochos ante omnia videntur Nobis praenotanda, videlicet: Cum sapientissimus quidem sit ordo, quo auctoritas ecclesiastica, alios his functionibus, alios diversis, sacros Ministros deputans, facit ut Sacerdotium, in sancti ministerii exercitio, magna cum animarum utilitate laboret; Episcopus Parochos instituit, ut Parochias regant, Sacramenta in illis administrent, et verbum Dei praedicent, sub ipsius Episcopi auctoritate ac dependentia.

346. Iuxta autem Divum Thomam, Parochi originaliter spectati constituti fuerunt, ut Episcopos in Sacramentorum administratione et Evangelii praedicatione adiuvent; in Ecclesia namque soli Episcopi, si verborum vim spectemus, Pastores possunt vocari, de quibus dicit Spiritus Sanctus: « Posuit Episcopos regere

Ecclesiam Dei ». Quapropter, una ex Parochorum praecipuis obligationibus, in perfecta unione cum suo Episcopo consistit.

347. Episcopi, gravi et canonica de causa Parochum ad tempus a Paroeciae cura separare possunt: quamquam si Parochus proprie talis seu Beneficiatus fuerit, parochiale Beneficium non amittit; ad hoc enim postremum tramites et causae, a iure designatae, requiruntur.

348. Vicariorum de caetero Parochum non esse immediatum superiorem dicere, idem esset ac parochialem ordinem evertere. Sed quamvis illorum sit superior immediatus, non tamen illos absque debito obsequio et inurbane tractare debet; alioquin enim Vicarii, contraria agendi ratione, oppressi et humiliati, dissentientibus animis, forte concordiam et unitatem etiam in sacro ministerio, magna cum animarum iactura, disrumperent. Sacerdotes quidem Paroeciae cuilibet adscripti Parocho eidem praefecto subiiciuntur; sed omnes monemus, ut ea qua ministros Christi et dispensatores mysteriorum Dei decet caritate, sollicite servent unitatem spiritus in vinculo pacis.

349. Haec omnia perspicentes, et in memoriam revocantes quoad Parochorum institutionem S. Tridentinae Synodi sequens decretum: « In iis quoque civitatibus, ac locis, ubi parochiales ecclesiae certos non habent fines, nec earum rectores proprium populum quem regant, sed promiscue petentibus Sacramenta administrant; mandat Sancta Synodus Episcopis, pro tutiori animarum eis commissarum salute, ut distincto populo in certas propriasque parochias, unicuique suum, perpetuum peculiaremque parochum assignent, qui eas cognoscere valeat, et a quo solo licite Sacramenta su-